

Protokół kontroli doraźnej

1. Nazwa szkoły, siedziba: **Szkoła Podstawowa nr 25 w Gliwicach w Zespole Szkół Ogólnokształcących Specjalnych nr 7 w Gliwicach, ul. Gierymskiego 7, 44-102 Gliwice.**
2. Imię i nazwisko dyrektora szkoły: **Dorota Tarczyńska.**
3. Nazwa i siedziba organu sprawującego nadzór pedagogiczny: **Śląski Kurator Oświaty, ul. Powstańców 41a, 40-024 Katowice.**
4. Imię i nazwisko kontrolującego: **Maciej Osuch.**
5. Data wydania i numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli: **3 stycznia 2024 r., DK-GL.5533.1.55.2023.**
6. Terminy rozpoczęcia i zakończenia kontroli: **4 stycznia 2024 r. i 5 stycznia 2024 r.**
7. Tematyka kontroli: **sytuacja ucznia w szkole w kontekście zgłaszanych w piśmie problemów.**
8. Czynności kontrolne: rozmowy z Panią Dorotą Tarczyńską – dyrektorem zespołu, rozmowy z nauczycielami prowadzącymi zajęcia z uczniem, którego dotyczy sprawa oraz zebranie od nich oświadczeń i notatek, analiza udostępnionej dokumentacji dotyczącej organizacji kształcenia specjalnego ucznia.
9. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości:

Kontrola została przeprowadzona w związku z pismem z 6 grudnia 2023 r. (data wpł. 11 grudnia 2023 r.), które dotyczy Szkoły Podstawowej nr 25 w Gliwicach w Zespole Szkół Ogólnokształcących Specjalnych nr 7 w Gliwicach.

Z ustaleń wynika, że uczeń, którego dotyczy sprawa nie uczęszcza już do wymienionej szkoły. Od początku roku szkolnego 2023/2024 jest uczniem

Uczeń rozpoczął naukę w roku szkolnym 2017/2018, kiedy to uczęszczał do szkoły w miejscu zamieszkania, czyli do

Od 23 kwietnia 2018 r. uczeń został przeniesiony przez matkę, niezadowoloną z działań dotychczasowej szkoły, do Szkoły Podstawowej nr 25 w Gliwicach w Zespole Szkół

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolującego/ych

Ogólnokształcących Specjalnych nr 7 w Gliwicach. W sprawie szkoły odbyły się kontrole doraźne, które nie wykazały nieprawidłowości.

Od początku roku szkolnego 2022/2023

do której został przeniesiony na prośbę matki, ponownie niezadowolonej z działań, tym razem, gliwickiej szkoły. W sprawie szkoły gliwickiej odbyło się kilka kontroli doraźnych, które również nie wykazały nieprawidłowości.

Od 16 lipca 2021 r. uczeń posiada kolejne orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu umiarkowanym (poprzednie orzeczenie niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim), a od 1 lipca 2022 r. orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność sprzężoną: niepełnosprawność intelektualną w stopniu umiarkowanym oraz autyzm dziecięcy.

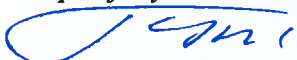
Powyższe oznacza, że uczeń od roku szkolnego 2021/2022 (klasa 4 po wydłużonym pierwszym etapie edukacyjnym ze względu na znikome postępy w zakresie nauki czytania, pisania i liczenia), realizuje podstawę programową dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym stanowiącą załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. poz. 356 z późn. zm.).

Sprawy, które zostały zawarte w piśmie dotyczą okresu funkcjonowania ucznia w szkole w Gliwicach. Ze względu na okres, którego dotyczy kontrola oraz charakter oczekiwań, w dużej części w trakcie kontroli oparto się na oświadczeniach nauczycieli uczących ucznia.

Pierwszy sygnalizowany w piśmie problem dotyczy metod stosowanych przez nauczycieli w trakcie nauczania ucznia czytania i pisania, a także treści jakie były mu przekazywane w trakcie tego procesu.

Należy stwierdzić, że zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023, poz. 984 z późn. zm.), nauczyciel w realizacji programu nauczania ma prawo do swobody stosowania takich metod nauczania i wychowania, jakie uważa za najwłaściwsze spośród uznanych przez współczesne nauki pedagogiczne, oraz do wyboru spośród zatwierdzonych do użytku szkolnego podręczników i innych pomocy naukowych.

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolującego/ych

Analiza dokumentacji wskazuje na to, że w trakcie klasyfikacji rocznej, uczeń otrzymywał oceny opisowe, z których wynikało, że w zakresie pisania i czytania w roku szkolnym 2020/2021 (3 klasa – wydłużony etap, niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim), uczeń rozpoznaje większość liter, choć czasami je myli. Przepisuje pismem drukowanym, uwzględnia liniaturę, kształt, wielkość i prawidłowe łączenie liter. Porównuje i rozpoznaje poznane liczby w zakresie 10. Z pomocą nauczyciela dodaje i odejmuje na konkretach.

W roku 2021/2022 (klasa 4 – niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym), uczeń dzieli proste wyrazy na sylaby i głoski. Czyta krótkie sylaby. Potrafi odwzorować litery i cyfry. Rozpoznaje cyfry. Poprawnie przelicza w zakresie dziesięciu.

W roku szkolnym 2022/2023 (klasa 5 – niepełnosprawność sprzężona: niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym i autyzm dziecięcy) uczeń dzieli proste wyrazy na sylaby i głoski. Czyta krótkie sylaby. Potrafi odwzorować litery i cyfry. Rozpoznaje cyfry. Poprawnie przelicza przy pomocy liczydła w zakresie czterdziestu.

Należy podkreślić, że z oświadczenia Dyrektora zespołu szkół wynika, że rodzic ucznia nigdy nie wnosił żadnych zastrzeżeń dotyczących metod pracy z uczniem lub efektów przez niego osiągniętych w kontekście nauki pisania i czytania.

Z opinii nauczycieli uczących ucznia w Szkole Podstawowej nr 25 w Gliwicach w Zespole Szkół Ogólnokształcących Specjalnych nr 7 w Gliwicach w trakcie edukacji wczesnoszkolnej (niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim) wynika, że stosowano podczas pracy z uczniem w zakresie nauki czytania i pisania, m.in. technikę czytania sylabową według prof. Jagody Cieszyńskiej i globalną. W zakresie nauki pisania stosowano pisanie po śladzie, stopniowo wdrażano ucznia do odwzorowywania pojedynczych liter, wyrazów, prostych, krótkich zdań. Na zajęciach rewalidacji, które obejmowały doskonalenie umiejętności szkolnych uczeń był przygotowywany do nauki pisania poprzez różnego rodzaju ćwiczenia manipulacyjne i manualne, które to miały usprawnić pracę nadgarstka i palców. Podczas zajęć rewalidacji uczeń mógł również doskonalić technikę czytania.

W pracy z uczniem przekazywano treści zgodne z podstawą programową w formie bardzo prostej, dostosowane w opinii nauczycieli do jego możliwości psychofizycznych. Zadania stawiane uczniowi uwzględniały zasadę indywidualizacji i stopniowania trudności. Formułowano proste, krótkie polecenia, w razie potrzeby udzielano pomocy podczas wykonywania zadań. Na bieżąco monitorowano pracę ucznia na zajęciach.

Uczeń w roku szkolnym 2018/2019 był uczniem klasy 2aP w Szkole Podstawowej nr 25 w Gliwicach. Podczas lekcji stosowano metodę czytania Symultaniczno-Sekwencyjną profesora Jagody Cieszyńskiej. Uczeń uczył się czytać samogłoski, a następnie globalnie odczytywać

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolującego/ych

sylaby. Podczas zajęć rewalidacyjnych jak i integracji sensorycznej, ćwiczono z uczniem orientację w przestrzeni, orientację w schemacie własnego ciała, przygotowywano rękę do właściwego trzymania przyborów do pisania. Ćwiczono małą motorykę, kształtowano koordynację wzrokowo ruchową. Podczas zajęć wykonywano z uczniem dużo ćwiczeń grafomotorycznych. Uczeń pisał po śladzie, odwzorowywał pojedyncze litery, następnie stopniowo przepisywał z tablicy proste wyrazy i zdania. Pismo było niestaranne, z licznymi błędami, nie trzymał się w liniaturze. Nie zawsze kończył rozpoczęte zadania, miał trudności w skupieniu uwagi na dłużej, pracował w wolnym tempie. Wymagał pomocy w nawiązaniu prawidłowych relacji z rówieśnikami oraz w pracy grupowej na lekcjach. Przerwy organizowane były zarówno w klasie jak i na korytarzu i podwórku szkolnym. Uczeń podczas przerw uczestniczył w wybranych przez siebie aktywnościach takich jak zabawy miękką piłką, układanie klocków lego, rysowanie. Zazwyczaj wybierał zabawy, które proponował nauczyciel, miał trudności w nawiązywaniu prawidłowych relacji z kolegami i koleżankami z klasy. Często im dokuczał i zajęcia typu wspólne gry kończyły się konfliktami. Z powodu szybkiej męczliwości chłopca wprowadzano również przerwy śródlekcyjne na których często były zabawy ruchowe, proste ćwiczenia. Podczas zajęć przekazywano treści zgodne z podstawą programową w formie bardzo prostej, dostosowane do możliwości psychofizycznych ucznia. Według nauczycieli, po skończonych zajęciach przekazywali oni sobie informacje dotyczące zachowania ucznia. W klasie wprowadzony był system motywacyjny – tabliczka z żetonami, która również była informacją dla zmieniających się nauczycieli na temat tego jak w danym dniu funkcjonował uczeń.

Przykładowe tematy z dziennika lekcyjnego (edukacja polonistyczna, klasa 2): omawianie ilustracji różnych pór roku, ćwiczenia w odczytywaniu samogłosek, rozwiązywanie krzyżówki, nauka wiersza na pamięć Wiery Badalskiej „Kiedy światło jest zielone”, układanie przepisu na wiosenną sałatkę – zapisywanie, układanie w odpowiedniej kolejności zdań, oglądanie flag różnych narodów, omówienie flagi Polski, czytanie wyrazów, pisanie w programie Word (podpisywanie ilustracji warzyw), omawianie wyglądu sałaty i kapusty, zapisywanie zdań tematycznych, pisanie zdań tematycznych, układanie rozsypanki wyrazowej i inne.

Nauka czytania była poprzedzana ćwiczeniami analizy i syntezy literowo-wyrazowej. Zwracano uwagę na poprawność wypowiedzianych głosek, sylab, wyrazów. Pracowano nad poprawnością budowania zdań, formułowania prostych wypowiedzi. Podczas nauki pisania zwracano uwagę na prawidłowy chwyt narzędzia kreślarskiego, wielkość i rodzaj czcionki (uczeń pisał w szerokich liniach, drukowanymi literami). Pisanie w wąskich liniach, literami

pisany w tamtym okresie sprawiało uczniowi duże problemy. Zwracano również uwagę na właściwą postawę ciała podczas pisania.

Uczeń w latach szkolnych 2019/2020 i 2020/2021 był uczniem klasy 3 (przedłużony etap). Nauczyciele w pracy z uczniem utrwalali litery alfabetu, dzielili wyrazy na sylaby i głoski, uczyli się budować zdania proste, następnie złożone, rozwiązywali krzyżówki, które uczeń także bardzo lubił i chętnie z podpowiedzią słowną nauczyciela uzupełniał przy tablicy, (później nie zawsze chciał raz jeszcze wypełniać krzyżówkę na karcie pracy). Zarówno na lekcjach jak i na przerwach stwarzali okazje do wspólnego czytania prostych tekstów literackich, odsłuchiwanie książek czytanych przez nauczyciela, tworzenia własnych prac. Niestety uczeń od samego początku w wyniku silnych zaburzeń emocjonalnych niszczył (gniótł, darł i rzucał po klasie swój zeszyt, ćwiczenia i przybory szkolne z różnych, często niejednoznacznych powodów). W związku z tym nauczyciele zdecydowali się na wydawanie dziecku pojedynczych kart kserowanych w przeddzień zajęć. Pod koniec dnia karta wklejana była do zeszytu lub chowana do teczki w celu zakończenia ćwiczenia w domu. Uczeń starał się realizować zadania, jednak wymagał dłuższego skupienia uwagi na własnej osobie. Zdarzało się, iż w czasie zajęć wyrażał chęć współpracy z koleżankami z klasy, które najczęściej chętnie angażowały się w pracę w duecie, niestety z różnym skutkiem. Były dobre dni, ale także takie które zniechęcały dziewczynki do współpracy z uczniem ze względu na obraźliwe słowa kierowane w ich stronę tylko dlatego, że litera, którą napisał „wysła” poza linijkę, czy też w wyniku naturalnego poruszenia ławką przez koleżankę, gdy ta wycierała gumką błąd w swoim zeszycie.

W pracy z dziećmi w klasie 3 nie skupiano się na zastosowaniu tylko i wyłącznie jednej metody pisania i czytania. To potrzeby edukacyjne dziecka wyznaczały właściwy sposób pracy nad pokonywaniem jego trudności. Korzystano z różnych technik czytania: sylabowej, fonetycznej, a nawet globalnego czytania, gdyż one były najbardziej skuteczne w ocenie nauczycieli. W zakresie pisania nieodzownymi stały się: naśladowanie wzorów, oprowadzanie palcem, pokaz poprawnego pisania liter z uwzględnieniem jej elementów, sposobu jej kreślenia i zapisu w sylabie wyrazie oraz zdaniu. W tym procesie ogromną rolę odegrały zajęcia rewalidacyjne (usprawnianie funkcji percepcyjno-motorycznych oraz doskonalenie umiejętności szkolnych), które pozwoliły na dopasowanie i zastosowanie odpowiednich ćwiczeń do możliwości psychofizycznych ucznia. Z końcem roku szkolnego wypracowano, wspólnymi siłami znajomość podstaw czytania i pisania. Chłopiec rozpoznawał litery alfabetu, czytał proste wyrazy, samodzielnie zapisywał swoje imię i nazwisko, adres datę urodzenia. Z pomocą nauczyciela, w procesie ciągłego wzmacniania wiary we własne możliwości, uczeń przepisywał ze zrozumieniem i bez większego trudu informacje zawarte na tablicy oraz uzupełniał karty

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolującego/ych

pracy. Wykazywał jednak trudności w przyswajaniu treści programowych realizowanych w klasie dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, a stale utrzymujące się przejawy zaburzeń emocjonalnych niestety nie pomagały.

Podczas przerw śródlekcyjnych pod stałym nadzorem nauczyciela uczeń bawił się wybranymi przez siebie zabawkami, czyli klockami konstrukcyjnymi, magnetycznymi, drewnianymi, Lego, Jenga, grał w gry karciane typu Double, Piotruś czy Uno (nie potrafił bawić się bezkonfliktowo, zawsze kogoś uraził słowem, gdy tylko widział, że coś nie układa się po jego myśli, bez wyraźnych powodów stawał się niestały emocjonalnie, impulsywny i nieprzewidywalny w zachowaniu, tracił panowanie nad sobą, łamał ustalone zasady i odmawiał stosowania się do zasad przyjętych w środowisku szkolnym, umyślnie irytował rówieśników, oskarżał innych o niewłaściwe zachowanie reagując emocjonalnie w sposób bardzo gwałtowny, niewspółmierny do sytuacji). Będąc w dobrej kondycji psychicznej sam często prosił o możliwość wybrania i układania puzzli o różnym stopniu trudności, które na jakiś czas go wyciszały, uspokajały a nawet motywowały do dalszej efektownej pracy na lekcji po zakończonej przerwie. Zazwyczaj niska jednak tolerancja na wspólne rozmowy, zabawy czy też śmiech innych rówieśników, a tym samym naturalny przebieg czasu śródlekcyjnego uczniów w tym wieku szkolnym prowadziła do stanu, w którym chłopiec: krzyczał, wyzywał, gryzł, pluł, kopał, obrażał wszystkich znajdujących się w pobliżu rzucał przedmiotami, które znajdowały się w jego zasięgu, niszczył prace wykonane przez dzieci, przedmioty znajdujące się na ławkach innych uczniów oraz pomoce dydaktyczne, wyrzucał przez okno lub chował w różnych miejscach sprzęt nie należący do niego. W rozmowie konfrontacyjnej przyznawał się do wszystkiego, ale nie potrafił wytłumaczyć, dlaczego to zrobił?

Kiedy tylko zaczynały pojawiać się niepokojące zachowania zarówno w czasie zajęć dydaktycznych jak i podczas przerw nauczyciele starali się wyjaśniać zaistniałe sytuacje, tłumaczyć dlaczego i do czego potrzebna jest wiedza, poprawne relacje z rówieśnikami oraz zmieniano formę zajęć na krótki spacer po korytarzu szkolnym w towarzystwie pomocy, wyjście do biblioteki w celu wypożyczenia książek związanych z tematem zajęć (ulubionymi przez ucznia były te o pojazdach), wyszukiwanie ukrytych przedmiotów w klasie czy wykonanie ćwiczeń ruchowych przy ławce. Podczas pobytu w szkole przebywano także na podwórku szkolnym (najczęściej były to kilkunastominutowe wyjścia ze względu na niebezpieczne zachowania dziecka takie jak, np.: rzucanie z dużą siłą piłką w głowę w inne dzieci, uderzenie rówieśników napotkanymi po drodze suchymi gałęziami itp.). Nie zawsze, ale często udawało się zakończyć zajęcia z sukcesem czy też przekazać klasę nauczycielowi podejmującemu kolejne lekcje w dobrej kondycji psychofizycznej uczniów.

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolującego/ych

Przykładowe tematy zajęć prowadzone w klasie 3 z wykorzystaniem nauki czytania i pisania:

- Blok tematyczny: Bezpieczeństwo na drodze. Temat dnia: Korzystamy ze środków lokomocji. Edukacja społeczna: Zachowanie uczestników ruchu drogowego. Edukacja polonistyczna: Opisujemy części roweru i hulajnogi. Edukacja przyrodnicza: Kalendarz pogody – ustalenie pory roku, nazw miesięcy, dni tygodnia oraz aktualnej pogody.
- Blok tematyczny: Warszawa stolicą Polski. Temat dnia: Legenda o Warszawie. Edukacja polonistyczna: Czytanie przez ucznia legendy o Warsie i Sawie. Analiza legendy na podstawie wysłuchanego tekstu, ilustracji oraz odpowiedzi uczniów na pytania. Udzielanie wypowiedzi na pytania w formie zdań złożonych. Edukacja matematyczna: Przeliczanie elementów – określanie ilości za pomocą liczb. Znak mniejszości i większości.
- Blok tematyczny: Jesień w polu. Temat dnia: Prace polowe jesienią. Edukacja polonistyczna: Opis prac polowych – historyjka obrazkowo-literowa. Uzupełnianie tekstu. Edukacja matematyczna: Rozwiązywanie prostych zadań tekstowych. Edukacja techniczna: Jesienne kompozycje
- Blok tematyczny: Jesienna zaduma. Temat dnia: W październiku jak w śmietniku. Edukacja polonistyczna: Utrwalanie sylab i głosek w wyrazach na podstawie wiersza Jana Brzechwy „Na straganie”. Edukacja matematyczna: Utrwalanie umiejętności rachunkowych oraz umiejętności układania zadań tekstowych.
- Blok tematyczny: Jesienna zaduma. Temat dnia: Dzień Odkrywców – Kuchcikowo. Edukacja plastyczna: Listopadowe smakołyki – jabłka zapiekane w cieście francuskim. Film instruktażowy. Edukacja polonistyczna: Przepis - czytanie ze zrozumieniem. Przygotowanie miejsca pracy i narzędzi. Edukacja matematyczna: Krojenie ciasta – kwadraty 20x20 i 10x10. Owijanie owoców według instrukcji. Edukacja polonistyczna: Walory smakowe potrawy – opisywanie i degustacja potrawy
- Blok tematyczny: Zwierzęta naszymi przyjaciółmi. Temat dnia: Co jedzą zwierzęta? Edukacja polonistyczna: Różnicowanie zwierząt pod względem sposobów odżywiania. Wyszukiwanie informacji w atlasie o zwierzętach. Edukacja matematyczna: Rozwiązywanie zadań związanych z przeliczaniem pieniędzy.
- Blok tematyczny: W świątecznym nastroju Temat dnia: Skąd się wzięły święta? Edukacja społeczna: Wyjaśnienie znaczenia wybranych tradycji i zwyczajów świątecznych – swobodne rozmowy z uczniami z zastosowaniem zdań złożonych.

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolujących

- Edukacja polonistyczna: Krzyżówka tematyczna – uzupełnianie i omawianie haseł.
- Edukacja przyrodnicza: Kalendarz pogody – ustalenie pory roku, nazw miesięcy, dni tygodnia oraz aktualnej pogody. Znaczenie nazwy miesiąca oraz przysłowia na grudzień. Opis pogody i przyrody.
- Blok tematyczny: Święta tuż, tuż. Temat dnia: Adresujemy kartki świąteczne. Edukacja polonistyczna: Zasady adresowania kartki świątecznej: pojęcia adresat i nadawca. Adresowanie kopert. Edukacja matematyczna: Obliczenia pieniężne
 - Blok tematyczny: Zaczynamy nowy rok. Temat dnia: Moja rodzina. Edukacja społeczna: Drzewo genealogiczne jako źródło informacji o rodzinie – na podstawie wiersza Marcina Przewoźniaka „Szukamy przodka” i wiedzy dzieci. Wypowiedzi na temat swoich rodzin, ich członków, relacji między nimi i okazywania szacunku starszym. Edukacja polonistyczna: Tworzenie i pisanie życzeń do laurki dla babci i dziadka. Edukacja przyrodnicza: Kalendarz pogody – ustalenie pory roku, nazwy miesiąca, dnia tygodnia oraz aktualnej pogody. Przypomnienie przysłowia i znaczenia nazwy dla miesiąca stycznia. Zabawy ruchowe na śniegu
 - Blok tematyczny: Zimo, baw się z nami. Temat dnia: Zimowa stolica Polski. Edukacja polonistyczna: Gromadzenie informacji o Zakopanem, praca z mapą fizyczna Polski. Uzupełnianie zadań na podstawie informacji z tekstu i ilustracji. Opisywanie górskiego krajobrazu. Edukacja matematyczna: Zegar – ćwiczenia w odczytywaniu godzin. Pojęcia doba.
 - Blok tematyczny: Sposoby spędzania wolnego czasu. Temat dnia: Zimowe pamiątki. Edukacja polonistyczna: Głośne czytanie inscenizacji Rafała Witka „Zimowe pamiątki”. Analiza tekstu, próby czytania z podziałem na role, wyjaśnienie morału. Edukacja matematyczna: Zegar – ćwiczenia w utrwalaniu pojęć oraz samodzielne próby odczytywania godzin zegarowych. Zajęcia techniczne: Zakładka do książki – praca według i instrukcji.
 - Blok tematyczny: Świat się zmienia. Temat dnia: Od ogniska do żarówki. Edukacja społeczna: Wypowiedzi na temat ogrzewania mieszkań dawniej i dziś – na podstawie ilustracji i informacji od nauczyciela. Edukacja polonistyczna: Rzeczowniki w liczbie mnogiej. Edukacja przyrodnicza: Kalendarz pogody – utrwalanie pór roku, nazw miesięcy, dni tygodnia, znaczenia nazwy miesiąca, przysłów dotyczących miesiąca. Definicja kwartał. Utrwalanie wiedzy uczniów na temat daty ich urodzenia.
 - Blok tematyczny: Rosnę i zdrowo się odżywiam. Temat dnia: A ja rosnę i rosnę! Edukacja polonistyczna: Wypowiedzi na temat zmian wzrostu człowieka na

podstawie tekstu Zofii Staneckiej „Olbrzymy i krasnoludki”, przeczytanych ciekawostek oraz własnych doświadczeń. Próby odpowiedzi na pytanie: Co by było, gdyby ludzie przestali rosnąć? Układanie zdań złożonych. Edukacja matematyczna: Układanie i rozwiązywanie zadań tekstowych – doskonaleni umiejętności matematycznych (figury symetryczne, pomiary długości, obliczenia pieniężne, pojęcie długu i raty).

- Blok tematyczny: Przyroda budzi się do życia. Temat dnia: Nasze wiosenne porządki. Edukacja polonistyczna: Porządek wokół nas – rozmowy i dyskusje zainspirowane opowiadaniem Rafała Witka „Szafka skarbów”. Uzupełnianie zdań na podstawie opowiadania – znaki interpunkcyjne (dwukropek i przecinek). Edukacja matematyczna: Znaki rzymskie.
- Blok tematyczny: Wiosna w przyrodzie i w nas. Temat dnia: Wiosna w sadzie, ogrodzie i na polu. Edukacja społeczna: Spacer do ogródków działkowych – obserwacja drzew, krzewów kwiatów i zmieniającej się ziemi. Edukacja polonistyczna: Praca inspirowana wierszem Doroty Gellner „Sad rozkwita” – czytanie ze zrozumieniem, analiza treści, wskazywanie rymów. Edukacja przyrodnicza: Kalendarz pogody – utrwalanie pojęć. Od kwiatu do owocu – poznawanie etapów powstawania owocu.
- Blok tematyczny: Dbamy o nasze środowisko. Temat dnia: Polska – przygotowania do obchodów majowych. Edukacja polonistyczna: Znam symbole narodowe – opisywanie flagi, godła i miejsca na mapie. Edukacja matematyczna: Układanie haseł, rysowanie i rozwiązywanie krzyżówki tematycznej.
- Blok tematyczny: Z wizytą na wsi. Temat dnia: Dzień odkrywców. Zajęcia techniczne: Ogródek i jego pielęgnacja – zajęcia na terenie szkolnej działki. Edukacja polonistyczna: Gofry z bitą śmietaną – przygotowanie sali i produktów do wykonania deseru. Łączenie składników według instrukcji, wypiekanie ciasta i degustacja. Edukacja matematyczna: Układanie treści zadań do ilości wypieczonych i zjedzonych gofrów.
- Blok tematyczny: Maj w pełni. Temat dnia: W królestwie pszczół. Edukacja plastyczna: Projektowanie kwiatowego ogrodu oraz owadów z kleksów. Edukacja polonistyczna: Etapowe rozwiązywanie zdania złożonego. Słuchanie ciekawostek o życiu i zwyczajach pszczół. Opowiadanie przygody pszczołki na podstawie wysłuchanego opowiadania Adama Bahdaja „Malowany ul”, informacji nauczyciela

i ilustracji. Praca w życiu człowieka. Edukacja matematyczna: Utrwalanie układu pozycyjnego liczb. Ćwiczenia w dodawaniu i odejmowaniu.

- Blok tematyczny: Różni, a tacy sami. Temat dnia: Każdy z nas jest ważny. Edukacja społeczna: Budowanie poczucia wartości – praca inspirowana opowiadaniem Rafała Witka „Każdy jest ważny”. Edukacja polonistyczna: Rozmowa o różnych uzdolnieniach, zainteresowaniach i poziomach umiejętności. Ćwiczenia w kolejności alfabetycznej wyrazów. Edukacja przyrodnicza: Kalendarz pogody – ustalenie znaczenia nazwy miesiąca, przysłowia, oraz aktualnej pogody.
- Blok tematyczny: Już wkrótce lato. Temat dnia: Propozycje na wakacje. Edukacja polonistyczna: Wyście do Cinema City na projekcję filmu „Luca”. Projekcja filmu pt. „Luca” i powrót do szkoły. Zajęcia techniczne: Żaglówka – kompozycja przestrzenna z różnych materiałów.

Niektóre z kolejnych tematów realizowanych w pracy z uczniem w klasie 3 oglądanie ilustracji przedstawiającej ogród, nazywanie warzyw, określanie kształtu, wielkości i koloru warzyw, czytanie wyrazów i krótkich zdań – ćwiczenia analizy i syntezy wyrazowo-zdaniowej, oglądanie ilustracji przedstawiających park jesienią, wyszukiwanie wyrazu „park” w zdaniach – ćwiczenia analizy i syntezy słuchowej prostych wyrazów i zdań, wspólne czytanie tekstu „Wiosenne porządki” – badanie stopnia rozumienia, nazywanie środków czystości i urządzeń służących do sprzątania, próby ich opisywania, pisanie ze słuchu nazw środków czystości i urządzeń, czytanie sylab, łączenie sylab w wyrazy według wzoru, ćwiczenia w czytaniu wyrazów, ćwiczenia grafomotoryczne, doskonalenie umiejętności pisania liter: M i Ł, czytanie sylab, zapisywanie ich w zeszytach, wypowiedzianie wyrazów zawierających dane sylaby, ćwiczenia w wyszukiwaniu samogłosek – czytanie sylab otwartych, czytanie sylab, układanie z sylab krótkich wyrazów – ćwiczenia w czytaniu i inne.

Z deklaracji nauczycieli wynika, że realizując temat, starali się codziennie, w miarę możliwości, poświęcać czas na naukę czytania i pisania. Uczeń nie zawsze był gotowy do współpracy, przejawiając znużenie bądź trudne zachowania.

Będąc uczniem klasy trzeciej uczeń przejawiał czasami trudne zachowania, które po części uniemożliwiały mu pracę na lekcji (zaczepianie kolegów bez powodu, krzyk, przejawianie agresji słownej i fizycznej). Dodatkowym utrudnieniem w tamtym okresie był problem z dłuższym skupieniem uwagi na zadaniu, zniechęcenie oraz duża męczliwość. Ze względu na te przypadłości stosowano częste przerwy podczas zajęć. Jeżeli widziano, że uczeń jest zmęczony wprowadzano przerwę śródlekcyjną, podczas której uczeń wraz z klasą mógł wykonywać proste ćwiczenia gimnastyczne, słuchano muzyki relaksacyjnej, pozwalano mu pobawić się jego

ulubioną zabawką, którą miał schowaną w szkole, lub w plecaku. Przerwy spędzano najczęściej w klasie, czasami wychodzono na korytarz, na krótkie spacery po szkole. Podczas przerwy uczeń chętnie układał puzzle, proste układanki, bawił się z kolegami autkami, rozmawiał z nauczycielem, z kolegami. Czasami jednak to nie wystarczało. Od drugiego półrocza, gdy ataki agresji się nasiliły do klasy zaczęła przychodzić pomoc nauczyciela. W sytuacji, gdy uczeń był pobudzony, przeszkadzał uczniom podczas zajęć wychodzono z uczniem na korytarz, żeby uczeń mógł się uspokoić. Wprowadzono również tablicę motywacyjną, która miała mobilizować ucznia do właściwych zachowań. Nauczyciele na bieżąco wymieniali się informacjami o sprawach dotyczących ucznia.

W klasie 4 i 5, kiedy uczeń realizował podstawę programową dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym, poza metodą symultaniczno-sekwencyjną nauki czytania Jadwigi Cieszyńskiej (metoda krakowska), pracowano także z uczniem innymi metodami, np.: metoda globalna – całościowa, metody syntetyczne nauki czytania (metoda alfabetyczna, metoda fonetyczna, metoda sylabowa), metoda strukturalna, która należy do analityczno-syntenetycznych, sekwencyjnych metod nauki czytania i pisanie w oparciu o sylaby (uwzględnia wieloetapowość procesu nabywania umiejętności czytania i pisanie), metoda Dobrego Startu Marty Bogdanowicz.

Podczas nauki czytania i pisanie z uczniem, w opinii nauczycieli nie można było skupić się wyłącznie na jednej metodzie, ponieważ potrzeby i możliwości edukacyjne ucznia wyznaczały nauczycielowi właściwy sposób pracy nad pokonywaniem trudności w nabywaniu umiejętności czytania i pisanie. Nauczyciele wypracowali, nieustannie modyfikowali własny warsztat pracy, by efektywnie dostosować wymagania edukacyjne do ucznia, wspierać go w efektywnej komunikacji ze światem i zapewnić mu sukces edukacyjny.

Nauka czytania i pisanie była realizowana także podczas zajęć rewalidacyjnych. Podczas pracy z uczniem stosowano głównie metodę alfabetyczną oraz sylabową. Metoda fonetyczna nie przynosiła oczekiwanych rezultatów. Przykładowe tematy zajęć: ćwiczenia czytania i pisanie: tworzenie, czytanie i pisanie sylab dwuliterowych, zajęcia z kartami pracy – nauka czytania, pisanie liter ze słuchu, głoska i sylaba – zabawy językowe, ćwiczenia grafomotoryczne – rysowanie po śladzie, rebusy fonetyczne, sylabowe łamigłówki, układanki sylabowe, czytanie metodą sylabową, krzyżówki wiosenne, uzupełnianie luk w zdaniach, przepisywanie tekstu.

Uczeń miał organizowane przerwy w tym przerwę obiadową. Większość przerw spędzał w klasie. Z uczniem bardzo często organizowano zajęcia relaksacyjne, co wynikało z jego zachowań trudnych oraz częstych stanów napięcia emocjonalnego w postaci np. spaceru z uczniem lub np. gry planszowej „Chińczyk”. Należy zaznaczyć, że sala lekcyjna w szkole

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolującego/ych

specjalnej, szczególnie dla uczniów z umiarkowaną niepełnosprawnością intelektualną często przyjmuje różną funkcję. Oprócz pracy stolikowej dziecko znajduje przestrzeń na odpoczynek i relaksację, praktyczne działanie, posiłek, a przerwy regulowane są przez nauczyciela w momencie potrzeby dziecka.

Ze względu na zachowania ucznia informacje na temat jego funkcjonowania, w opinii rozmówców, przekazywane były na bieżąco pomiędzy nauczycielami w formie ustnej jak i formie pisemnej. Uczeń posiadał zeszyt przekazywania informacji w którym dokonywane były wpisy po każdym zajęciu.

W roku szkolnym 2022/2023, jedynie w ciągu jednego miesiąca (marzec) zrealizowano z uczniem w kontekście nauki pisania i czytania następujące tematy zajęć: Jestem wesoły, smutny lub odważny – karty pracy, Powitanie. Stworzenie listy zakupów. Wyjście na zakupy, „Nazywam świat” – quiz z wykorzystaniem kart graficznych, Dzień kobiet – zajęcia grafomotoryczne, Jestem miły i grzeczny – karty pracy, Ćwiczenie percepcji wzrokowej i słuchowej – karty pracy, Ćwiczenia grafomotoryczne – karty pracy, Ćwiczenia kalendarzowe. Dzisiaj jest pierwszy dzień wiosny – karty pracy. Dodawanie i odejmowanie w zakresie 9. Układanie formuł matematycznych do ilustracji. ćwiczenie percepcji wzrokowej, ćwiczenie ręki – karty pracy.

W opinii realizującego powyższe zajęcia nauczyciela, praca z uczniem była zakłócana często przez jego oporowe, agresywne i autoagresywne zachowania oraz odmawianie przez niego realizowania tychże tematów. Uczeń bardzo niechętnie uczestniczył w zajęciach dotyczących czytania i pisania, sprawiały mu ona kłopot i nie lubił ich. Dużo chętniej uczestniczył w zajęciach matematycznych, plastycznych, rytmicznych, muzycznych oraz praktycznych.

Nauczyciel organizował uczniowi przerwy m.in.: w celu zjedzenia przez ucznia śniadania, wyjścia na spacer na boisko szkolne oraz (jeżeli było to możliwe ze względu na funkcjonowanie ucznia) poza teren szkoły, na gry i zabawy planszowe oraz ruchowo – rytmiczne, pójście oraz zjedzenie obiadu, zajęcia wyciszające, konsultacje (mające charakter interwencyjny) z pedagogiem oraz psychologiem

W ostatnich dwóch miesiącach nauki ucznia w szkole, trudne zachowania, w opinii nauczyciela, eskalowały i przybierały na sile, toteż ze względu na bezpieczeństwo pozostałych uczniów, pracowników oraz personelu szkoły przerwy realizowane były w sali lekcyjnej.

W nadesłanym piśmie poddano także w wątpliwość kwalifikacje nauczycieli pracujących z uczniem. Już w trakcie poprzednich kontroli doraźnych dotyczących ucznia, kwalifikacje nauczycieli były sprawdzane. Ustalono, że nauczyciele pracujący z uczniem posiadają kwalifikacje wymagane § 15 ust. 1 i 2 ówczesnie obowiązującego rozporządzenia Ministra

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolującego/ych

Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. z 2020 r. poz. 1289 z późn. zm.), zgodnie z którym kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela (...) prowadzącego zajęcia z uczniami z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi w szkołach podstawowych specjalnych, posiada osoba, która ukończyła studia lub zakład kształcenia nauczycieli, w zakresie nadającym kwalifikacje do pracy z dziećmi i młodzieżą z niepełnosprawnością intelektualną, na poziomie wymaganym do zajmowania stanowiska nauczyciela w danym typie szkoły (...) lub ma kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowiska nauczyciela w danym typie szkoły (...), a ponadto ukończyła studia podyplomowe, zakład kształcenia nauczycieli lub kurs kwalifikacyjny, w zakresie nadającym kwalifikacje do pracy z dziećmi i młodzieżą z niepełnosprawnością intelektualną.

Nauczyciele uczący ucznia, którego dotyczy sprawa, posiadają także szereg ukończonych kursów i studiów podyplomowych z zakresu kształcenia specjalnego.

Odnosząc się do zarzutu dotyczącego zdarzenia, które miało miejsce 23 marca 2023 r., kiedy to pedagog szkolny w momencie zdarzenia miał nie prowadzić przydzielonych mu zajęć z uczniem, należy stwierdzić, że z opinii Dyrektora szkoły oraz wpisu w dzienniku zajęć wynika, że do zdarzenia miało dojść w okolicach godziny 11:00, a pedagog szkolny rozpoczynał zajęcia z uczniem dopiero o godzinie 11:30.

Tego dnia pedagog szkolny został wezwany do wsparcia i wyciszenia ucznia, który rzucał ziemią do budynku szkolnego. Oddalił się od drzwi wejściowych, podnosił kawałki płyty chodnikowej i rzucał w kierunku nauczyciela oraz pomocy nauczyciela. Jego zachowanie zagrażało życiu i zdrowiu wszystkich osób znajdujących się w jego zasięgu. Pedagog został z uczniem wraz z psychologiem, wychowawcą oraz pomocą nauczyciela, do czasu przyjazdu mamy ucznia oraz służb porządkowych.

Należy zaznaczyć, że w trakcie kontroli doraźnej, przeprowadzanej w roku szkolnym 2022/2023, zapoznano się z opinią Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Gliwicach, sporządzonej, po przeprowadzonych obserwacjach w szkole, w wyniku których nie stwierdzono nieprawidłowości w realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego, adekwatnego do wydanego przez wymienioną poradnię orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolującego/ych

10. Wnioski wynikające z przeprowadzonych czynności kontroli:

- uwzględniając wynik przeprowadzonych czynności kontrolnych należy uznać realizację orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego za prawidłową, także w zakresie nauki czytania i pisania ucznia, którego dotyczy sprawa.
- szkoła podejmuje szereg działań mających na celu jak najlepsze zapewnienie opieki i wsparcia dla ucznia – w ramach czynności kontrolnych nie stwierdzono przypadków braku przestrzegania praw ucznia.

11. Opis ujawnionych nieprawidłowości w zakresie nieobjętym kontrolą w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły:

Nie ujawniono nieprawidłowości

12. Na podstawie art. 55 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2023 poz. 900 z późn. zm.) zaleca się:

Zaleceń nie wydano

Termin realizacji zalecenia: nie dotyczy

Starszy Wizytator

mgr inż. Maciej Osuch

10.01.2024

.....
podpis kontrolującego, miejsce i data podpisania protokołu

DYREKTOR
Zespołu Szkół Ogólnokształcących
Specjalnych Nr 7 w Grzywach

mgr Dorota Tarczewska

10.01.2024

.....
podpis dyrektora szkoły/placówki, miejsce i data podpisania protokołu

13. Poświadczenie odbioru protokołu kontroli:

DYREKTOR
Zespołu Szkół Ogólnokształcących
Specjalnych Nr 7 w Grzywach

mgr Dorota Tarczewska

10.01.2024

.....
podpis dyrektora szkoły/placówki, miejsce i data odbioru protokołu

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolującego/ych

Dyrektorowi szkoły/placówki, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, przysługuje prawo zgłoszenia pisemnego, umotywowanego zastrzeżenia dotyczącego ustaleń zawartych w protokole kontroli do Śląskiego Kuratora Oświaty, ul. Powstańców 41a, 40-024 Katowice, zgodnie z § 18 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2024 r., poz. 15).

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolującego/ych

